

LIBRARY COPYRIGHT NOTICE

www.huc.edu/libraries

Regulated Warning

See Code of Federal Regulations, Title 37, Volume 1, Section 201.14:

The copyright law of the United States (title 17, United States Code) governs the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specific conditions is that the photocopy or reproduction is not to be “used for any purpose other than private study, scholarship, or research.” If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of “fair use,” that user may be liable for copyright infringement.

This institution reserves the right to refuse to accept a copying order if, in its judgment, fulfillment of the order would involve violation of copyright law.

R.B.R.
PN
6231
J5
K5.87
1929

מסכת
פרוהבישן

Abraham L. Berlin

מסכת
פרוהבישן

מן
תלמוד בבלי

עם פירוש הקונדס ותופסת חדשות

מאת המפורסם רעו. גרשון קיש

מחירו דולר אחד

REV. GERSON KISS
70 So. 3rd Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 7818

R.B.A.
PN
6231
J5
K5.87
1929

Library

Hebrew Union College-
Jewish Institute
of Religion

The Frances-Henry Library, Los Angeles

לשחוק אמרתי מהולל (קהל ב') א"ת מהולל אלא מהולל (בשורק)
ותגער בשמן לכל יבקרני :

המסכת הזאת היא כלה צחות ומילי דבדיחותא. ואין מורין על ידה.
לא להטיח דברים כלפי מלכותא דרקי' ח"ו ולא כלפי מלכותא דארעא. כי
דינא דמלכותא דינא. גם לא לרדוף אחר הכבוד והגדולה. אך למצוא על ידה
מעט טרף לנפשי לעת זקנתי כל עוד נשמה באפי. מובן מזה שאל יעז
איש להדפיס את המסכת בלי רשיוני הן בשם זה והן בשם אחר כי יש דין
בישראל וגם במדינה. והוא רחום יכפר עון :

המחבר

רעו. גרשון קיש

בעל מגוה ס"ת ונביאים.

Copyright, 1929

by

Rev. Gerson Kiss

8.1
31
87
9

הכל שותין. בגמרא מפרש פלוגתיהו: ומי מטלטלין משקין. תימא אפשר דענין פרוהבישן. י צ ט: ארצות הנרית. עירוב הנרות דלא גרע מטלטול משה צננת ארצות שנתאחדו וקורין להן אמריקה: דליכא חשדא. שאף מחוקקי החוקים לענן שותים: והתניא, נתינתא: נשיא. נשיא המדינה פרוהבישן צלע"ז: פתחי ציין. סוארס צלע"ז: אסיא רופא: רדיקל. אפיקורס: הרני. מקבל פדיונות ונותן נרכות וי"א אף סגולות וקמיעות: הנגלי. כותב פתקאות לדורשין פני הרני: ביתא חורא. בית צושננטון שדרים זהן כל הפרוהבישן ונקראת ווייטהווי צלע"ז: עגלות. אטל טרוקס צלע"ז: ואיין

הכל שותין. בגמרא מפרש פלוגתיהו: ומי מטלטלין משקין. תימא אפשר דענין פרוהבישן. י צ ט: ארצות הנרית. עירוב הנרות דלא גרע מטלטול משה צננת ארצות שנתאחדו וקורין להן אמריקה: דליכא חשדא. שאף מחוקקי החוקים לענן שותים: והתניא, נתינתא: נשיא. נשיא המדינה פרוהבישן צלע"ז: פתחי ציין. סוארס צלע"ז: אסיא רופא: רדיקל. אפיקורס: הרני. מקבל פדיונות ונותן נרכות וי"א אף סגולות וקמיעות: הנגלי. כותב פתקאות לדורשין פני הרני: ביתא חורא. בית צושננטון שדרים זהן כל הפרוהבישן ונקראת ווייטהווי צלע"ז: עגלות. אטל טרוקס צלע"ז: ואיין
שותין ושתייתן כשרה. אחד אנשים ואחד נשים ועבדים ושפחות. ר' שתיין אומר אף חרש שוטח וקטן: גמ' תנא היבא קאי דקתני הכל שותין וכו' פשיטא. אמר רב גררן תנא בארצות הברית בעדנא גזרתא דפרוהבישן קאי. וסלקא דעתך אמינא דינא דמלכותא דינא. קא משמע לן כי אמרינן דינא דמלכותא דינא היבא דליכא חשדא אבל היבא דאיכא חשדא לא אמרינן. והתניא הכל שותין. נשיא ושוטר. ראש העיר ומנקין פתחי ביבין. אסיא ועגלון. רב ורדיקל. הרבי והגבאי. החזן והמנגנות. הגלח והשופט. השמש וכל הקהל. ומי איתא נשיא שתיין. אין. כדרב יינא דאמר רב יינא סח לי הני כותבי עתין שבעדנא דפסקא מלכות וילסון הוציא מביתא חורא תשע עגלות טעונין ליקר וכל מיני משקין חריפין. ומי מטלטלין משקין ממקום למקום. אמר רב להאי שאני מר וילסון דגברא רבה היה והותרו

3.1
31
87
29

ואין נרגש בשתיין. אכל לאחר שתייתן בפוריא. פי' נקודס תרתי משמע. נרגש טובא: צפוריא. תרתי משמע: וא"ת הא לאו אורח ארעא לשתות צמטה. ומרחמין עליהו תשמיש. דומיא דאברהם ויעקב שצאו על שפחותיהן וילדו בנים וננות ואף אברהם ויעקב צאו על שפחותיהן צרלון נשותיהן והואין עקרות אכל תנא דין לא פליג. ואפשר שתנא דין דק מללה שלא היתה עקרה ואעפ"כ נתנה שפחה ליעקב: ונה

והותרו ליה. אמר מר תשע עגלות מעוניין ליקר. מאי ליקר אמר רב שכרן משקה חריפתא ורכה ואינן נרגש בשתייתן. ואלו המשקין שאנו שותין בפוריא דכתיב ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר אל תקרי ויקר אלא ליקר. ועוד דריש רב שכרן, מאי דכתיב ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר. אורח זו היין דאין שמחה אלא ביין שני' ויין ישמח לבב אנוש. ששון דמאי דשמחה דכתיבי גבי הדדי. ויקר כדאמרן: גופא הכל שותין נשיא ושומר וכו'. ומי איכא נשיא שתיין. א"ר בבבוקאי אין דכתיב אשר נשיא יחמא. מתקיף ליה רב סבאן ממאי דההיא יחמא קאי על שתיה. אלא אמר לך רב בבבוקאי אתיא גזרה שוה כתיב הכא אשר נשיא יחמא בשגגה וכתיב התם וגם אלה ביין שגו. שגגה שגגה לגזרה שוה. אלא מעתה כל הקהל נמי דכתיב ואם כל עדת ישראל ישגו. אין הכי נמי: ועבדים ושפחות: למה ליה למתני עבדים ולמה ליה למתני שפחות. צריכא. דאי תנא עבדים הוה אמינא עבדים אין דמרי נפש נינהו. דכתיב תנו שכר לאובד ויין למרי נפש אל תקרי לאובד אלא לעבד. אבל שפחות דלאו מרי נפש הן וזימנין דמריהן מחבבין אותן יותר מנשותיהן. נושקים אותן ומרחמין עליהו אימא לא. צריכא. ואי תנא שפחות הוה אמינא שפחות אין. הואיל דמריהן מחבבין אותן וא"כ דומיא דנשיא הן. אבל עבדים שאינן חביבין על מריהן אימא לא צריכא: רב שתיין אומר אף חרש שומה וקמן: במאי קמפלגי

תנא

וזה מרגלי משה שותים, דלתיב ואשכל ענבים ואשכול ענבים פי' נקודס וסתם וסתם ענבים לין. והשקה את האשה. ענבים לין, תימא. מינה ליה הא. אפשר צמוטה משתעי קרא: המים המרים. תנא דין סצרי ליה זהו יין שרף: איכא דמתני וכו'. פלוגתא דת"ק ור' שתיין: נקודס. נקלפים: נגי' הכי הוה, והנה נגי' ששים ושש. והוא משחק יסן נשן ונקרא משחק ששים ושש: דמלכא

תנא קמא סבר כתיב וישב העם לאכל ושתו. העם ולא חרש שומה וקמן. ורב שתיין סבר חרש אתיא ממרגלי יהושע דכתיב שנים אנשים מרגלים חרש. ובמרגלי משה כתיב ואשכול ענבים וישאחו וכו' מרגלים מרגלים לגזרה שוה מה מרגלי משה שותים אף מרגלי חרש שותים. שומה דכתיב והשקה את האשה המים המרים. קמן דכתיב אם קמן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל נתתיך. קמן דומיא לראש וראש שותה כדאמרן. ואי בעית אימא מהכא ויחפש בגדול החל ובקמן כלה וימצא הגביע. אלמא קמן שותה דאי לא תימא הכי גביע למה ליה: איכא דמתני לה הכי. כתיב ואם כל עדת ישראל ישגו. ת"ק סבר עדת ישראל ולא חרש שומה וקמן ור' שתיין סבר עדת ישראל אף חרש שומה וקמן במשמע: אמר מר וישב העם לאכל ושתו ויקומו לצחק. אמר רב ברוא וישב העם לאכל כלל ושתו פרט ויקומו לצחק חזר וכלל. כלל ופרט וכלל אין. בכלל אלא מה שבפרט מה הפרט מפורש שתיה אף כל אכילה וצחיקה שתיה. דריש רב צחקן ויקומו לצחק. לצחק בקוביא. נאמר כאן ויקומו לצחק ונאמר לחלן והנה יצחק מצחק צחוק צחוק לגזרה שוה. מתקיף ליה רב שחקן מנלן דיצחק מצחק בקוביא הוה. אלא אמר לך רב צחקן כתיב והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו והנה בגימטריא הכי הוה. דרש רב זיפן מאי דכתיב והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולמ במנים ושקדים. כולן מיני משקין

הן

B.R.
1
31
87
29

דמלכא טפשא. אהשורש מלך טפס היה : ואין טוב אלא יין. ואעפ"י דקימא לן אין
וולכא הכימא. שלמה. ושתה בלב טוב יינך. טוב אלא תורה. שנאמר כי לקח טוב נתתי
שלמה חמורה : נחות. הן. צרי זה יין שרף כדתנן
דרגל. אעפ"י דנכת. הצרי אינו אלא שרף. דבש
כ"ף והתם נחית אלל. זה היין שנאמר אכול בני
כיון דשום הן נזנטיא. דבש כי טוב. ואין טוב אלא
לא דק : הכל שותים. יין שנאמר כטוב לב המלך
מתניתין דלעיל : נהמה. ביון. ואומר ושתה בלב טוב
חיה ועוף ודגים. יינך. ואומר וטוב לב משתה
פלוגתייהו ופרש בגמ' : יין חדא ניסיהו :
היך. תמיד. מאי ואומר, וכי תימא

הני מילי במלכא טפשא אבל מלכא חכימא לא. תא שמע ושתה בלב טוב
יינך. וכי תימא ה"מ במלכים אבל אינשי סתמא לא. תא שמע וטוב לב משתה
תמיד. נכאת זה היין דאתיא גזרה שוה נאמר כאן נכאת ונאמר להלן נחות
דרגא נסיב אתתא מה להלן יין אף כאן יין. ולוט זה היין שנאמר ותשקין
בנות לוט את אביהן יין. במנים זה היין שכל אחד מתאמץ להורידו בבטנו.
שקדים זה היין שכל אחד שוקד לשתותו. אמר רב חמרא בא וראה שמידת
יעקב אבינו היה כפלים ממידת סוחר מוצרים. דאילו בסוחר מוצרים היה
תלתא מיני משקין. דכתיב וגמליהם נושאים נכאת וצרי ולוט. וביעקב
הוה שיתא מיני משקין. צרי דבש נכאת ולט במנים ושקדים : תנן הכל
שותים אנשים ונשים ועבדים ושפחות. רב שתיין אומר אף חרש שומה
וקמן. לימא מתניתין דלא כתנאי דתניא הכל שותין וכו' רב שכון אומר
אף בהמה חיה ועוף. רב חמרא אומר אף דגים שבים. לעולם
אימא לך מתניתין כתנאי. ואמאי לא קחשיב תנא דידן בהמה חיה
ועוף

הנך דקחשיב נמתניתן. אנשים ונשים. ליתן את הדין. פי' הקונס על שחקקו
ועבדים ושפחות וכו' : וזה עבדתייהו. גזרת פרוהבישן. ותימא וואי לן הזיקא אס
כל' נהמה חיה ועוף. הכי חווי נזנטיא שכוין
לינס בעלי שתי' י"ט. הוהין. וי"ל לא על
יין ושכר וקש' דרב. האוהין עתידין ליתן את
שכון : אש כפרי. הדר. הדן אלא על הי"ט
נכפר : עמד ושפך. הצין ששצילן נשפכו נזנטיא :
ומפסוקא דינוקא שמרגלי. כמתניתין שותין בכולי יומא
מלכותא נאורחא והולכים. וכולי לילתא. מתיב רב סבאן
לנקרו : דגים שנים. מכדי בהמה חיה ועוף מה עבדתייהו א"ל רב שכון
וכו'. קש' אדרג חמרא : מעשה הוה באיש כפרי דעביד י"ט במרתא. זימנא
נוין. דגים : הנוין שת. חדא הרגיש שלכו נוקפו. אמר ליה לינוקא פסוק לי
כי ידוע טבע הדגים. פסוקיך. אמר ליה. יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי
כשגס יורד הס פותחים. ארח. מיד עמד ושפך כל הי"ט החוצה ברשות
את פיהו ומוטפין הטיפין. שאינו שלו. אתו בהמות חיות ועופות ושתו עד
וסצרי שגמוס יורדין : שנשמשו מרגליהן ונפלו ולא הוה מנכרא בהון רוח
חולקא נגזיכו. לשתות עומס : דילא לי אטמא
עומס : דילא לי אטמא. וכו'. כל' שיה עומס : חיון. אלמא דבשעת פרוהבישן שותין אף בהמה חיה
ליתן את הדין על שחקקו. ועוף : תינח בהמה חיה ועוף אבל דגים שבים מאי
גזרת פרוהבישן : עבדתייהו. אמר לך רב חמרא בדידי הוה עובדא
זימנא חדא אזלינא בצפרא למבילתא בימא

והזינא נזנין שוכבין על חוף ימא נקטינן בידיהו ואייתנין לביתא ובשלון.
בשעת אכילתן טעמינן טעמא די"ט ולא ידעינן מאי האי. לבתר נתודע
לן שבאורתא שפכי שוטריא דמלכותא משקה חריפתא תוך ימא שוין
אלפי סלעין. והנונין שתו ונשתכרו : אמר ראבי בר בר חמרא זימנא
חדא הוה אזלינן במדברא וחזינן הני אוווי דשמיטן גדפיהו משכרתייהו
וקא נגדי נחלי דיינא שרפא מתותייהו אמינא להו אית לי חולקא
בגבייכו בעלמא הדין. חדא דילא לי אטמא וחדא דילא לי גדפא
כי אתאי לקמיה דרב זיפן אמר לי עתידין הקונגרם ליתן את הדין :
מתני'

B.A.
31
5.87
29

מתני' במדורות תתאין. מרתף. סילר י"ש יין ושכר דחשיני. שאין שומה כלל י"ש
כלע"ז: עליות עלאין. טאפ-פלור כלע"ז: יין ושכר: ואומר ר"ט דחשיני משום שנקלקין
אלקהל. גמ' מפרש:
עין אלקהל. לא חזי
למשתה ונמכרין בחנותא
לנצעין:
גמ' נשעת הגזרה.
פרוהבישן: ח"ת על
קהל אלא אלקהל. ע"ן
ואל"ף מתחלפות צוואל
אהח"ע: מדי דהוה
לצער ודגים. צער ודגים
ג"כ אסירי לדין משום
סכנתא אכל לעכו"ס
ליתא סכנתא צתערובות
צער ודגים:
אל
שבעתים. זה הכלל בשעת החירות לא הותרו אלא משקין שופרא דשופרא
הראוין למתדרין מן המתדרין: גופא. א"ר חמרא לא שנו אלא בשעת הגזרה
וכו'. אמר רב כדא בשעת הגזרה כל המשקין מתוקין הן. דכתיב מים גנובים
ימתקו. והלוא דברים קל וחומר ומה מים דלא חשיבי כלל ואפילו הכי אם
הם גנובים ימתקו. י"ש יין ושכר דחשיבי ונקנין בדמים מרובים ושותין
אותן לתיאבון על אחת כמה וכמה: ואפילו משקין הנעשין מאלקהל:
מאי קרא. א"ר חרפן אמר קרא וכפר הכהן על קהל עדת ישראל אל תקרי
על קהל אלא אלקהל. מתיב רב שכרן אי כשרין לשתיה כפרה למה ליה.
אלא אמר רב חרפן ההיא כפרה לאו בשעת הגזרה משתעי: רב שתיין
אומר אף משקין מעין אלקהל: ומי הותרה. מכדי עין אלקהל סכנה היא
וגמירי סכנתא חמירי מאיסורא. אמר לך רב שתיין לדין אסירי אבל לדידהו
מותרת מדי דהוה אכשר ודגים ומעשה בתרי עכו"ס ששתו עין אלקהל

חד

אל תקרי צחור אלא צחיר. כלומר צחיר. ואם אין שומה אין חיים שאל' שומה צחור
היוריס: צמדינת פלייניא. וכן בגליליא וכו'. תינול. אומאי לא הציא קרא ויין ישומה
קורין לשורוק חירק:
סיקרא. נצע: אלקהל. חד נח נפשיה וחד סימא.
לצינא. עין אלקהל: מעשה לסתור. חסורי מחסרא
צמתיס חפשי. סומא. וחכי קתני לדין אסירי
חשוב כמות: מה להפסיד. ולדידהו מותרת וח"מ בשותין
דנלאו הכי הוה סומא: כשיעור אבל יותר מכשיעור
והכסף. אף לדידהו אסירי ומעשה
בתרי עכו"ס ששתו יותר מכשיעור וכו'. אי הכי
אדתני לדין אסירי ולדידהו מותרת ליפלוג וליתני
בדידה כמה דברים אמורים בשותין כשיעור אבל יותר
מכשיעור אף לדידהו אסירי. אלא אמר לך רב שתיין לעולם אימא לך לדידהו
נמי אסירי ובשעת הגזרה שאני דבלאו משקה כלל איכא סכנתא מפי.
שנאמר יהודה וישראל רבים אוכלים ושותים ושמהים. אם אין שתיה אין
שמחה ואם אין שמחה אין חיים. שנאמר שמח בחר בילדותך ויטיבך לכך
בימי בחורתך אל תקרי בחר אלא בחיר שכן במדינת פליינא קורין לבחור
בחיר: ההוא חברייה דיתבי ושתי ולא מסתייע להו וכספא אזלי מכיסן
ונשתייר לחד מנהון פלגא דוויזי אזיל לחנותא דסיקרא וזבין אלקהל דציבא
בפלגא דוויזי ערבינן במיא ושתו. בצפרא אשכחי כולהון שוכבין מתתאי
לתבא כמעט בלי רוח חיים ואייתנהון לבית החולים פלגא מנהון מתו ופלגא
סימא. ותני עלה ששתו יותר מכשיעור: ואמר רב שתיין מיום שנגזרה
גזרת פרוהבישן נתחלקו דיירי ארעא לתלתא כתות. כת אחת מתה. כת
שניה סימא. כת שלישית שותין י"ש יין ושכר על שלחנות וכסאות לקיים
מה שנאמר והשתיה כדת: אמר רב שכרן סומא מותר בכל המשקין בכל
עדן ועדן ובכל אתרא ואתרא שנאמר במתים חפשי. ואמר רב שכרן סומא
מותר בעין אלקהל. מאי קרא. אמר רב שכרן הא לא צריך לקרא סברא הוא
כיון דלית ליה מה להפסיד: ואמר רב שכרן מאי דכתיב ויין

ישמח

B.R.
J
231
5.87
29

והכסף יענה את הכל. היינו שחד ואין לך מתני': משקין בית השלחין. פי' נקונדם שחד גדול כשחד סניז פרוהבישן. מתני' שלשני הכפרים עושין נזירות. וכן משקין בית השלחין. נקראים נזטל. כדתן משקין שלשני הכפרים ישמח חיים זו יין פרוהבישן. לקמן: עושין נזירות וזיערות. אמר ליה רב דנא ממאי ארביסר יומין. לא דוקא שדות ותרומותין שלחין: דילמא יין דכולא עלמא ישמח יוכל לשרות יום פחות או נפקע חיים. אמר ליה סמיא שפיל יום יותר אלל תנא לסיפא דקרא. והכסף יענה דנותניתין הוה נהי קן: שאלמר את הכל:

מתני' משקין בית השלחין מותרין לכל אדם ואפילו למהדרין מן המהדרין מפני שבני הכפרים זוקקין וצורפן עד שניתחו כהמשקין שנעשין בבתי פקטורא:

גמ' תנו רבנן כיצד עושין משקין. נזטלין חד ממיני דגן או פירות תפוחי אדמה. אבטיחים. ושורין אותן ארביסר יומין בכלי דציבי עד שנתחמצו וא"כ שופכין אותן בדוד נחשתא סתום מכל רוח ומבשלין. הקיטור ידחק על ידי צינור דק כרוך כנחש שוככת במיא קרירא וסוף הצינור חוצה לה. ובעדנא שהקיטור ידחק מהצינור יטיפ טיפין ואותן הטיפין הן יין שרף. וכשמבשלין אותן זימנא תניינא הוה מזוקק טובא. וכן זימנא תליתאה עד שנתהוה מזוקק ומצורף זך ונקי וטיב בטעמא. אנשי עירות מבשלין רק חדא זימנא מפני שמתיראין מנמורי קרתא ויעשו במהירות. אבל אינשי דכפרי אינן מתיראין כל כך ומבשלין כמה זימנין והי"ש נפיק שופרא דשופרא בריחא טבא ואלא הא דתנן משקין בית השלחין מותרין לכל אדם ואפילו למהדרין מן המהדרין: רב ינא בעי למעבד י"ש ולא הוה ליה הני מכשירין. ובעי מרב שכרן אמר ליה אנת יתיב בבית מדרשא וצבית דאיייתי לך הכא. פיק לשוקא ותיחזי דהני מכשירין מזדבנין בכל הרחובות ובפרט ברחוב

באורי

נפקע הדוד. עקספלוזן נלע"ז: לייט. קלל: שנאמר ושתה נלז טוב יינך. וא"ת אולי דמשוגעין. כדתניא להלן: כדמר וילסון. לא הניא רחיה ופסוק כטוב לז הולך ציין. לעיל דף א': והתניא. וי"ל דנהירי ליה להניא נזירותא: כי לקח טוב באורי. דודין ממידות שונות רחיה מולך חכם ולא נתתי לכם. אלמא מקב וקביים ויותר. נפיק מולך טפס: ויותר נלקיטה: לשוקא וזבין הדוד עם כל כאלונו וותי' הני המכשירין והתחיל לבשל

ולא ידע שצינור הדק הוה סתום ונפקע הדוד והלחלוות הרתחות ירה ונפצה לכל הרוחות ונעשה לו נס דלא פגעי בגופו. ואפילו הכי לייט למלכותא דארצות הברית. אמרי ליה היכא קא לייטת להון והא תנן הוי מתפלל בשלומה של מלכות. אמר להו ה"מ במלכות חכימא אבל במלכות טפשא לא תנן. איכא דאמרי הכי אמר להו ה"מ במלכות חכימא אבל מלכותא דמשוגעין לא תנן: אבעי להו אם מותר בעשיית משקין או לא. מי אמרינן כיון דהותרו בשתיה הותרו בעשיה או לא אמרינן. תא שמע הכל שותין ושתייתן כשרה ואם איתא דאסירי בעשיה שתיה היכי משכחת לה. אלא שמע מינה דמותר בעשיה. אמר רב יבשן לא. לעולם אימא לך דאסירי בעשייה. ומשכחת לה דהוה ליה משקין מקמיה דגזרתא כדמר וילסון דתניא בעידנא דפסקא מלכות וילסון הוציא מביתא חיורא מ' עגלות טעונות ליקר וכל מיני משקין חריפין: ת"ש כל המשקין כשרין לשתיה מדקתני כל המשקין משמע אפילו משקין שנעשין בעדנא דגזרתא ש"מ מותר בעשיית משקין. שמע מינה: והתניא. מותר בעשיית י"ש יין ושכר לעצמן ומותר בשתייתן ומותר בלקיחתן. זה הכלל הכל מותר חוץ ממכירה ומטילמול. מתקיף לה רב בקבוק מכדי אסירי במכירה לקיחה היכי משכחת לה. אלא אמר רב סבאן לקיחה בהיתר מכירה באיסור. מאי קרא. אמר קרא כי לקח טוב נתתי לכם ואין טוב אלא יין שנאמר ושתה כלב טוב יינך:

הדרן עלך הכל שותין

מתני'

מתני' ציננים כלו' צלניות : צנתי משקלות. כאמנו חוה. פי' נקונדס ערומה. כלו' צתי מרזח : חנויות נופת. קנדי סטארס ערומה כאמנו חוה קודם שתפרו חגורות צלע"ז : כאמנו חוה. מועלי תלנה. וק"ל : כלומר ערומה : דגברא מוכרין יין וכל המשקין על מוכרת יין לא על רבה. פליטשן צלע"ז : בכרכין בעירות בחנויות העלומה : מורגלים. מרגלי משה : יוס לשנה. ול"כ יש צמאסר יוס תחת שנה : צלי

מתני' מוכרין יין וכל המשקין על מוכרת יין לא על בכרכין בעירות בחנויות העלומה : בחצרות בשרות וכרמים במדבריות ובימים ובכל אתרא ואתרא. רב שתיין

אומר אף בבתי כנסיות ובבתי מדרשות :

גמ' תנו רבנן מקדמא דגזרתא י"ש ושכר נמכרין רק בבתי משקאות. ומשנחקקה הגזרה התחילו למכור בכל אתרא. בבתי תמחוי. בחנויות אוכל. בחנויות נופת. ובבתי זונות. מאי בתי זונות. אמר רב לחאי בתי מזון. רב נאפן אמר זונות ממש דכתיב זנות יין ותירוש יקח לב אלמא זנות ויין גבי הדדי נינהו. וכההיא עובדא. פעם אחת נתאספו פני העיר ניו יארק וסביבותיה בבית המחולות. ואייתי אמבטי על הבימה ומלאוה יינא חריפתא. ועלמה יפיפיה כאמנו חוה נכנסה באמבטי והות רוחצת. וכל הנאספין שאבו בצלוחיות מאמבטי ושתו לתיאבון. וכד אתגליא העובדא לבית דינא קנסוהו במאסר על חד שתא. אמרו עליו ששהה במאסר רק חד יומא ושחררהו. מכדי בית דין קנסוהו היך שחררהו. שאני בעל בית המחולות דגברא רבה הוה אתרחיש ליה נסא. איכא דאמרי דבעל בית המחולות ממרגלים הוה דכתיב בהו יום לשנה תשאו את עונותיכם : אתמר מה ראו האסיפה הנבחרה לחקק גזרת פרוהבישן בארצות חברית. מכדי הנבחרין חכימין הן מה ראו לשמותא דין. רב שתיין אמר מפני שסימאו באותה שעה. דכתיב לא תמה משפט ולא תקח שוחד. אמר ליה רב דנא מאי משמע. אמר ליה ספיא שפיל לסופה דקרא

כי

צלי השבתא. סטרייק צלע"ז : וי"ש יין ושכר וי"ש יין ושכר ציוקר. פי' נקונדס מפני ציוקר. מפני שהמוכרים מוכרים לשלם שמוכרים שוחד מרובה. ולומר ר"ט שוחד מרובה : בגילופין. עוד טעמא אחרנא משהו שכורין : לצית משקיה. כי השוחד יעור. ומי משחדן. עקנא דמשיחא דתניא מרזח : מחסה. טשייק העשירין בעלי פקטוראות צעקנא דמשיחא הגפן צלע"ז : סבורין משיפסקו המשקין תתן פריה וסיין ציוקר : מתני' יסתפקו הפועלים במשכורתא עבר

זעירא יעבדו תדיר בלי השבתא. ולא עלתה בידן. הפועלים שותין יותר כמעיקרא. וי"ש יין ושכר ציוקר ולא סגי להון משכורתא דמעיקרא. רב שכון אמר ידעו אסיפת הנבחרים דלעצמן לא תפגע הגזרה הם שתו מעיקרא ושותין עכשיו וכדההיא עובדא דהוה בתרי גברי מאסיפת הנבחרים שנתפשו בבקבוקי משקין דאייתניהו מעבורא לגבולתא. אלמא דבעלי האסיפה בעצמן שותין וגזרו רק בשביל העם שבחרו אותן לקיים מה שנאמר ומשלמי רעה תחת טובה. רב חמרן אמר באותה שעה נשתגעו לקיים מה שנאמר והיית משוגע. רב ברזא אמר מפני שמלומדין הן ביותר ואגב חורפא שבשתא. רב יינא אמר באותה שעה כולן בגילופין הוהין ולא ידעו מאי דעבדין. רב מגופא אמר כדי להרבות שוחד במדינה. רק בקבוק אמר כדי להרבות פרנסה במדינה. היינו שוחד היינו פרנסה מאי בנייהו. אמר רב סבאן איכא בנייהו פרנסה להמוכרין משקין בחשאי. ושוחד לנמורי קרתא. ואותן נמורי קרתא שומרין למוכרי משקין לבל יתפשו. תניא נמורי קרתא שותין כמה זימנין ביומא חנם הם ונשיהם ובניהם ובנותיהן משמשיהן ומשמשי משמשיהן. ההוא גברא דאתא עם חבריה לבית משקיה ושתו בתרי סלעין ופלגא. יהיב ליה מחאה בעלת חמשא סלעין ובעי תרי סלעין ופלגא. ויהיב ליה המחאה פסולה הוה ואתיא בחזרה. לימים אתא בעל המחאה בלחודוהי זימנא תניינא למשתיה. מבעיה בעל

B.R.
231
5
5.87
29

מתני' ואלו הן. כולם יומא דשתא דר מיום עבר ושנה הותרה ליה. תימא אמאי לא הכיפורים: למען תזכור וכו' מלחן מלרים. ונתן שנת לט השקוה נעל כרחו של וינאלת מלרים נזכרים נרצונו כדתינא להלן נפרק שלישי. וי"ל דהיא כ"ד שעות וזה שחורו בעד המחאה הפסולה. אמר מן החמה עד כן החמה: ליה אם אני שותק עליך יבטל גזרת פרוהבישן. בודאי לשתוק. אמר ליה ומה דכתיב ומלאה הארץ אני דחיל ממך. אמר ליה דעה: עבר ושנה. שנתה שני לילות: שכחת שאתה עובר על חוקי וישתו המדינה. מיד ירד באגרופו בעיניו ובשניו ונפיל לארעא

בנהרא דדמא ובעטו ברגליו על כל גופו וזרקיה חוצה. צבר את כל כחו קם ואמר איזיל אוכיל קורצא בי מלכא. אזיל לבית שומריא ומסר כל הסימנין. אמר ליה ראש שומריא תיב הכא ואנא אשגר מרגלי חרש לתמן. לשעה חזרו המרגלים ואמרו חפשנו בכל המקומות בחורין ובסדקין שמסרת לן ולא אשכחיה ולא מידי ואנת עבד לן לכוחא ומלולא. הא לך שכרך. מיר ירדו בלחיינו והפילו לארעא ובעטו ברגליהן וזרקיה החוצה. קרי אנפשיה חמא בכפלים ולקה בכפלים. אזיל לבית משקיה אחרינא ושתה י"ש ושכר לרוב לקיים מה שנאמר תנו שכר לאוכד ויין למרי נפש:

מתני': מאימתי מתחילין לשתות מנץ החמה עד צאת הכוכבים וחמהדרין שותין עד חצי הלילה. רב שתיין אומר מנץ החמה עד עלות עמוד השחר. וחכמים אומרים מנץ החמה עד נץ החמה:

גמ': במאי קמפלגי. אמר רב דנא אמר קרא למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך. ת"ק סבר ימי חיך הימים ודיו עד צאת הכוכבים וכל שכן עד חצי הלילה. ורב שתיין סבר כל ימי חיך לרבות הלילות. וחכמים אומרים ימי חיך העולם הזה. ועולם הזה מעת לעת. כל ימי חיך להביא לימות המשיח שאז יבטל גזרת פרוהבישן. מתיב רב גרגון ותשקין בנות לזו את אביהן יין ולא ידע בשכבה ובקומה אלמא דשותין כל הלילה וקשי' את"ק. אמר לך שאני לזו שכיון שעבר עברה ושנה הותרה ליה. הותרה ס"ד אלא אימא שנעשה ליה כהיתר: תא שמע

וישתו וישכרו עמו. ביוסף ולחיו כתיב: תלתא זימנין נשתא. תימא נשלוח ציוס אור אורתא. על דרך שקרין לסומא סני כפורים דאסור נשתיה ניהא. אללא צרה"ש היך נהור: יומא תנינא נא שמוע מאחרי בנשא יין דענרת. חג השבעות: ידליקם אלמא שותין בלילה לדכרנא נשמתין דאבהתנא. לאחר יזכור ומלא רחמים: נשתה נעשה לזר מלוא. כלי נשבע שנעשה לזר מלוא: ואתאן למחדרין אליבא דתנא קמא: ת"ש וישתו וישכרו ונכרתים: מתני' יין סקרומנטל. מפ' גמ': והאנשים שלחו וכו' אלמא דהוה שתי כל הלילה. אמר

לך מאי אורא דנתנן אור לארבעה עשר בודקין את תחמין וכו' וזה עד חצי הלילה. ת"ש אימת זמן קריאת שמע משיעלה עמוד השחר. מכדי שכור אסור להתפלל ואם איתא דשותין כל הלילה היך מתפללין. וקשי' אדר' שתיין וכ"ש אדרבנן. אמרי לך. שאני ארצות חברית דלא מצלינן כל עיקר דתניא בארצות חברית נהגו להתפלל תלתא זימנין בשתא תרי זימין דרה"ש ויומא דכיפוריא. מתקיף לה רב כדא מכדי אתין אינשי וממלאין כולה ביתא דכנסתא וביתיה מדרשא ביומא אחרנא דפסחא וביומא תנינא דעצרת וביומא תמניא דעצרת. אלא אמר רב שתיין מאי אתין. אתין לדכרנא נשמתן דאבהתנא וחלילה למצליה. ותניא נמי הכי אין מניחין תפילין אלא בשבת בשבת שנעשה לזר מצוה ותו לא. אמר רב פדגודא משונה חבר מצוה מהפונוגרף דאילו הפונוגרף מנגנים לתוכו זימנא חדא ואח"כ הוא מנגן אלפי זימנין. ואילו חבר מצוה מנגנים בתוכו אלפי זימנין ולא מצי לנגן אפילו חד זימנא:

מתני': יין סקרמנטל מותרין לשתותן בחול וכ"ש בשבתות ובמועדים. ומותרין למכרן לכל אדם ואפילו לאנשי אמליא של יין: גמ': מאי יין סקרמנטל. אמר רב חמרא בעדנא שנחתמה גזרת פרוהבישן הותרה לכל חד מיהודאי תשע קבין יינא לשתא לקידוש ולהבדלה ולארבע כוסות. ואילו התשע קבין נקראין יין סקרמנטל: תנו דבנן. הרבנין

מתני': יין סקרמנטל מותרין לשתותן בחול וכ"ש בשבתות ובמועדים. ומותרין למכרן לכל אדם ואפילו לאנשי אמליא של יין:

גמ': מאי יין סקרמנטל. אמר רב חמרא בעדנא שנחתמה גזרת פרוהבישן הותרה לכל חד מיהודאי תשע קבין יינא לשתא לקידוש ולהבדלה ולארבע כוסות. ואילו התשע קבין נקראין יין סקרמנטל: תנו דבנן. הרבנין

והריוורנד. ערצ רב: יין שלא נטהרה. כל והריוורנד. פי' נקונדס ערצ רב. ול"ת
ווקוס שמואל נגמ' דין סתם יין הוא יין והלא אף ידעין כמה רגנים דלא ישיגו
ערץ כמו שאלו קורין נרשאי תינת י"ש וכשם הרבנין והריוורנדס מבתי
סקורין לחזן שליח לנזר כנסיות ומבתי מדרשות כל
ש"ן. ולכנד פרי לדין חד ישיג שמר רשיון
פ"ן: עד ראש. ועד נכלל: מהממשלה על תשע קבין
לכל יירא. להיות רואים לשאת לכל אחד ממתפללי
ולין נרשאי. בהכנ"ס. הם מוכרין שמרי
קה תרשיון לסוחר יין נמצא
שהסוחר מצי למכור מאות אלפין קבין יין.
ודא היין נמכרין לאנשי אמליא של יון. רב
שכרן כי מטי להאי קרא בכי. ויקו לעשות

ענבים ויעש באושים. מאי באושים סרוחים כמה דאת אימא ובאש היאור.
צפה ישעיה שעתיד לעמוד מלכות רשעה ויגזורו על שתיית יין ונהי' מוכרחים
להחבא בכורות שיחין ומעורות ולעבד יין שלא בטוהרה ונמצא היין מסרחת
ועל דא נאמר וסרוחים על ערשותם כיון דשותין יין מסרחת א"כ שוכבים
וסרוחים על ערשותם. רב צהנה אמר מהכא. ויחנו בתרח. אל תקרי בתרח
אלא בסרח. ולא עוד אלא שהיין מסמא העינים שנאמר כי השוחד יעור.
ובלאו שוחד אי אפשר לעבד משקין אף בכורות שיחין ומעורות: תנו רבנן
החשובים שותין יין סקרמנטל. מאי קא משמע לן. רבותא קא משמע לן אף
על פי דשונאי יהודאין הן אבל אוהבין את יינם. מאן נינהו החשובים. אמר
רב סמאי אילו כת יושבי חשך שמתחפשין בכגדי לבנים מכף רגל ועד ראש.
מכסין פרצופיהן לבל יראו ונקראין קלוקלוקלן. ועליהם אמר הכתוב יהי
דרכם חשך וחלקלקות אל תקרי וחלקלקות אלא קלוקלוקלנת. ומנין שהן
שותין. אתיא גזרה שוה נאמר כאן יהי דרכם חשך וכו' ונאמר להלן פודה
דרכתך דרך דרך לגזרה שוה מה להלן יין אף כאן יין. דריש רב משקאי מאי
דתניא ואיני נאכל אלא צלי. צלי ר"ת צריך לשתות יין. וכמה. ר' ישמעאל
אומר בשלוש עשרה מידות: אמר רב ברינא מאי דתניא עד ארבעין
שנין מיכלא מעליא בתר ארבעין שנין משתיה מעליא. מאי קרא. אמר

קרא

קה נלגנת. ולא נלה נלגנת אלא לשתיה: רב רב גליילי אינו מוכרין צין זכר לנקבה. כך
גליילי. לא הוה צין נדקדוק ואינו מוכרין צין פי' נקונדס: ודנרי הקונדס נכונים, וכן
זכר לנקבה: עד הקאה. קרא ובני ישראל אכלו את
הקאה נלה קודם השינה: המן ארבעים שנה. וכתוב זכר לנקבה ויאמר
מתני' הילולא. שומח יושאין: נקונדס זעירין. היה אצני היה מלכייני
כמלא לגמלא: צנצנת אחת. מתיב רב וכן כולם:
גמ' גליילי. שחורים: גליציאי אמאי כתיב צנצנת
קלוקלוקלן. קלא דין משתמע כשופכין
משתמע לנרון: זקפין. עומדים: לאחוריהן.
נגד עורף: אף

וחד אמר עד שינת. מאן דאמר עד הקאה כל שכן עד שינה ומאן דאמר עד
שינה עד הקאה לא יצא ידי חובתו:
מתני': כיצד נוהגין בבי הילולא. נומלין בקבוקין זעירין וממלאין י"ש
ונמסרין בחשאי מיד ליד מחבריה לחבריה וכל חד פוגה לקרן
זוית הסמוך לו ומוריק לתוך גרונו:

גמ': אמר רב חמרא משמיה דרב יינא דשמייע ליה משמיה דרב ברזא
ואמרי לה רב כדא. כד הוינא בבי הילולא ברתא דאחיה הוה חזינא
לכולן מחותנין ואורחין ולכל הנאספין דהותין בגילופין ולא קא חזינא חד
מנהון דשתי. אך שמייע לי מהך גיסא ומהך גיסא קלא דלא פסק קלו קלו קלו
ושמעין דשתי. ועוד דא קחזינא בכל זוית דביתא זקפין גוברין ועבדין ברכו
הפוכה. אמרי ליה מאי ברכו הפוכה. אמר להו גמירי בתפלת ברכו שחרית
וערבית שוחין הראש כלפי פניהם. אבל בשעה ששופכים הבקבוק לתוך
הגרון משיחין ראשיהן לאחוריהן ועל דא נקראת ברכו הפוכה. ואמר רב
כדא נהירי לי מפני מה נקראין החשובין קלוקלוקלן מפני שעבדין עובדיהן
בחשכה ושופכין תדיר מבקבוק לגרון וקלא משתמע קלוקלוקלן ואלא
הא דתנן יהי דרכם חשך וקלקלקות אל תקרי וחלקלקות אלא קלוקלוקלנת:
ואמר

אין הילולא שלי יין. והילולא היא שמתה אין הילולא שלי יין. פי' הקונדס הילולא היא כשולין ואין שמתה אלא שלי יין שמתה שמתה כשולין ואין שמתה אלא שלי יין שמתה לנצח אלוהי :

מתני' וזרק צהצניות. ואמר רב כדא אין הילולא כלי יין ואין אהבה בלי יין כלו' יין אלא שדינר וכל המרבה לשתות יין אהוב נלשון נקיה :
גמ' אפשר דהוה שטה אמר קרא כי טובים דודיד כל כך. נתונים :
הסתכלה עלמות אהבוך :
היו :

הדרן עלך פרק מוכרין יין

מתני' : מותר במקח וממכר ענבים חיים. ומותר לאכלן כדי שבען. ומותר להכניס ענבים בחביות ולהטיל עליהן קמחא דנופת בכדי שיעמדו ולא ירקבו. ואם נמצא אחר כך מרק בהחביות מותרין הן. רב שתיין אומר מותר לעשות כן לכתחילה :

גמ' : אמר רב חמרא מיום שנברא העולם לא עמדה שום מלכתא ושלטנא לגזור אסורא על שתיית י"ש יין ושכר. אפילו מלכותא דסובט רומי הרשעה דהתם אסירי אף במקח וממכר לחמא. ואפילו הכי שרי במקח וממכר ושתיית י"ש יין ושכר. ואפילו אחשורוש דמלכא מפשאה הוה ואעפ"כ שתה בעצמו עם דיירי מדינתא דיליה כדכתיב כטוב לב המלך ביין וכתיב עשה המלך לכל העם וכו' למקטן ועד גדול משתה שבעת ימים. וכתיב והשתיה כדת. ואף נשיא דתמן שתי דכתי' גם ושתי המלכה עשתה משתה משתה נשים. אבל מדינת ארצות הברית אמריקא החכימה. מדינה קולטוריא. מדינה הפלאות. מדינה הדרור והחופש. מדינה שכל רז לא אנוס לה. נפלה במפשות שאין דמוינה בכל העולם. והיינו דאמרי אינשי אנב חורפא שבשתא. תא שמע ותשקין כנות לזט את אביהן יין וכתיב אחריו ולא ידע בשכבה ובקומה אלמא דהוה פרוהבישן. דאי לא תימא הכי אפשר דהוה שתה כל כך. אמר רב חמרא לעולם אימא לך דלא הוה פרוהבישן התם שאני דהשקוהו בעל כרחו יותר מכשיעור. וקרא נמי דיקא דכתיב ותשקין משמע בעל כרחו שלא ברצונו :

תא שמע

הסתכלה בכיסו מאחוריו. והוכנסים אלם לא וירא חס וכו' ויגד לשני אחיו נחון. וקשה שכה הנקצוק י"ש מפני המהירות : יומא אומאי חס חס ויפת לא שתו. כי גם חס דחדותא. יוס שומה

ונזיר צרכת הגוול על תא שמע ותבט אשתו מאחוריו נתן להם לשתות יותר ונמירי מאחוריו של לזט קא נכשיעור ושתו כשיעור חכום :
סלקא דעתך השתכלה בכיסו נשום
מאחוריו אלמא דהוה פרוהבי-
שן דאי לא בשעת פרוהבישן אין מחזיקין. הבקבוק
ככים אחוריים וקשי' אדרב חמרא. אמר לך לעולם
אימא לך דלא הוה פרוהבישן התם שאני
דערק בחפזון ועזב כל נכסיו ולא הציל מאומה
ויהי :

בר מהי"ש ומלא כל הכיסין מפניו ומאחוריו. והסתכלה אם הכיסין מאחוריו אינן ריקין. תא שמע וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהליו וירא חס וכו' את ערות אביו. שמע מינה דבשעת השתיה לא ראהו אלמא דהוה פרוהבישן. דאי לאו. הוה מצי למשתיה בפרהסיא ולמה שתה בתוך אהליו בצנעה ובחשאי וקשי' אדרב חמרא. אמר לך לעולם אימא לך דלא הוה פרוהבישן. התם שאני דהוה יומא דחדותא שניצל ממכול ושתה כשיעור בפרהסיא ויותר מכשיעור בתוך אהליו : תא שמע וימת נדב ואביהו וכו' פליגי בה תנאי חד אמר מפני שהביאו אש זרה. וחד אמר מפני שנכנסו שתויי יין. בשלמא למאן דאמר שהביאו אש זרה ניהא. אלא למ"ד שנכנסו שתויי יין מכלל דהוה פרוהבישן. דאי לאו. אמאי נתחייבו מיתת. אמר לך. רב חמרא סבר כהאי תנא דאמר מפני שהביאו אש זרה : ואמר רב חמרא מאי דכתיב ושכח אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר הם חיים עדנה. המתים שכבר מתו אלו נח ולזט שזכו לשתות משקה שופרא דשופרא ושתו בפרהסיא ולא חשו כלל. מן החיים אשר הם חיים עדנה. אלו אנן החיים בארצות הברית כיראה ופחד ושותין משקין רעין ומכוערין. ההוא גברא דאתא לביתא דרחמיה ונתכבד בצלוחית י"ש כיון דאתא לפומיה שפך מיד על ארעא וצעק וי וי דעבידי ברכה לבטלה :

מתני'

משום מראית עין. השכנים יבקשו להתכבד ויהיב ברכתא. לאו דוקא אלא תנא ישיר
 נלוחית: מואסר. חנוש נזית האסורים: יהיב ברכתא. סגולות. רפואת. וקומיעות.
 הר"ה"ל. רובס. נלו. כהקומיע. לוחן. דלני
 מנליח: עורך תכאין. **מתני': כל המשקין מעונין**
 מוסר שלחנות: ואוכלים. גניזה בכתבי קודש
 ושתיס י"ש יין ושכר: מוכרין וקונין ושותין בצנעה
 דרסיס. אהב אותה: ובחשאי. אבל כיון דשתה
 ולחסי. תרפא: כותב

אעפ"י שהוא שכור מתגלגל באשפה לית לן בן:

גמ': תנו רבנן כתבי קודש גונזין בקרקע בכלי חרש. וכן גונזין משקין
 בבורות שיהיו ומערות בכלי חרש או בכלי זכוכית. ואם קנה משקה
 בכלי מתכות מוריקן תוך כלי חרש או זכוכית וגונזין. ועוד תנו דורות
 הראשונים היו גונזין המשקין משום מראית עין אבל דורות האחרונים גונזין
 המשקין משום סכנתא. מאי סכנתא. אמר רב פורה מאסר חמש שנים. וקנסא
 עשר אלפין סלעין: רב דנא כי מטי להאי קרא בכי. כי השתות יהרסון צדיק
 מה פעל אל תקרי השתות אלא השתיות צפה דוד שעתיד לעמוד מלכות
 רשעה ויגזור שלא ישתו י"ש יין ושכר. אמר אם השתיות יהרסון צדיק מה
 פעל. ואין צדיק אלא הר"ה"צ מקבל פדיונות ויהיב ברכתא ועורך תכאין
 ומחלק שריים לכל חסידיו. מה פעל. מה יעשה עכשיו בלי י"ש יין ושכר:
 ההוא גברא דרחים לכתולתה והיא לא קא מרחמיה ליה. ונחלה. אתא לקמיה
 דרבי הר"ה"צ ויהיב ליה פדיונא. אמר ליה זיל לביתא ושתה י"ש יותר
 מכשיעור. אזיל ושתה ואתסי. קרי אנפשיה סמכוני באשישות כי חולת
 אהבה אני. תנן שותין משקין בכתבי כנסיות ובכתבי מדרשות. מאי קרא.
 אמר רב ידען אתיא גזרה שוה. כתיב הכא מה טובו אוהליך יעקב וכתיב
 התם מה טובו דודיך מיין. מה התם יין אף כאן יין. אמר רב
 שתיין כל מקום שאתה מוצא שתיית יין שם אתה מוצא לב טוב.

דבר

כתוב בתורה, אעפ"י שהפסוק כטוב לז המלך. מכת אשר לא כתובה בתורה. ותימא והא
 לא נזאל בתורה כ"א נזאלת אסתר. כיון כתובה בתורה יככה ד' בשגנן ועורון וכו'.
 דשתיית יין צפורים ונהג. וי"ל דהני מכות נאמר
 ישראל וינהג. ישראל. דבר זה כתוב בתורה ושנוי. לישראל ולא לאומות
 תורה: יפול צרעה. בנביאים ומשולש בכתובים. העולם ואנשי הקונגרס
 ימות או יסמא. לרעל. כתוב בתורה כטוב לב המלך. רובס ומאומות העולם
 לשום סס ונות בלקהל: ביין. שנוי בנביאים דכתיב. והתורה שקנלו אוה"ע
 האסיפה הנצחית. קונג. וטוב לב משתה תמיד. משולש. איני נזאל צה מכות
 רס צלע"ז: כד. בכתובים דכתיב ושתה בלב. כאלה. ועי"ל דהכיוון
 טוב יינך: צקרא. דאילו ידעו. צקונגרס. לא צקיא

מתני': צריך אדם לשמור את עצמו ולפחד תמיד

שלא ישתה משקה רעועה ומרעלת. שנאמר

ושמתם את דברי אלה וכו' זכה נעשה לו סם חיים. לא זכה
 נעשה לו סם מות:

גמ': מאי קרא. אמר קרא אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול
 ברעה. מי שמקשה לבו ולא יפחד יפול ברעה ח"ו: תנו רבנן
 כשנחתמה גזרת פרוהבישן אתו בעלי הפקטראות ואמרו רבתינו מה נעביד
 עכשיו בלי אלקהל שצריכין אנו למלאכה. אמרי להון הממונים המלכותא
 תמכור אלקהל דחזי למלאכה ולא חזי לשתייה. באותה שעה התחילה
 מלכותא לרעל את האלקהל ונמכרין לפקטראות לבתי חרושת לנגרין לרצענין
 ולסנדלרין לבורסקין וכמותן. ואותן אלקהל מבשלין מצרפין ומנקין אותן
 מהרעל ונמכרין לשתייה. והשותין מתחייבין בנפשו. רבים מתו ורבים סמאו.
 דריש רב סמאי מאי דכתיב יככה ד' בשגעון ועורון ובתמהון לבב. בשגעון
 אילו האסיפה הנבחרת שגזרו גזרת פרוהבישן שאין הצבור יכולין לעמד בה.
 בעורון אילו השותין משקה מאלקהל רעולה שמסמא העינים. ובתמהון
 לבב דכולא עלמא תמיהן דוחקין בכתפיהן ושואלין מה ראו חכימא דאמי-
 ריקה לגזור גזרה טפשות ואולת מכה אשר לא כתובה בתורה. והוהין בעיני
 דכולא

אל הוה שתי. קודם דשתי: תפלה קררה. נחמתני בני נחמותי. שתי נחמות אחת על
נמוקס זרכת שהכול די"ש מאלקהל פטורה העזר והשניה על להנא: תפלה קררה. וי"ל
ונזכרה דלא גרע ווסווי וסולא עלמא לחוכא ומלולא. קררה וזרע שתיין. וי"ל
רפולא: וזתר דשתי רב סבאן כי מטי להאי קרא בכי. השקיתני יין תרעלה. דכאשר אזדתי אזדתי
למר. נמוקס זרכת אמר דוד מה עבדי עמא עניא ליני תפלה רק ודוי:
ורא נפשות זרות: לין ודלק. יין שרף כמו חזית
שכתוב וואחרי צנשף יין דלא מסתייא להון לזבן משקה
ידליקס: פרא אדם. טבא ממדינת הים. והאלקהל דמלכותא רעולה.
והקונגרס שגזרו גזרת אמר ליה רב זלמן כתיב כי כוס ביד ד' וכתוב ד'
פרוהנישן פראים הם לכל ממית ומחית. אמר ליה נחמתני בני נחמתני:
הדיעות: רב שתיין כד הוה שתי יין מאלקהל אמר תפלה
צתרי קצרה. ד' מנת חלקי וכומי. ובתר דשתי אמר את קבעת כוס התרעלה
שתית מצית. רב יינא כד הוה בעי למשתיה אמר שתה גם אתה והערל.
אמרי ליה מאי משמע. אמר להו אל תקרי והערל אלא והרעל. רב כדא
קודם ששתה אמר הריני מוחל לכל מי שהכעיס והקניט אותי בין בגופי
בין בממוני וכו'. רב סבאן כד בעי למשתיה שקל כסא בידוהי ואמר. כאשר
אכדתי אכדתי ותוך כדי דיבור שפך לתוך גרונו. רב חביטא שתה חומין
ואמר לחש. מי שאמר לין וידלק יאמר לחומין וידלק. רב חמרא תלה קמיע
בצוארו וכתוב בה אלקא דנח ולוט יצילני: אמר רב שחדן אנשי אסיפה
הנבחרה נמשלת לאנשי סדום. באנשי סדום מה נאמר ואנשי סדום רעים
וחטאים. רעים בגופן וחטאים בממונן. וכן אנשי האסיפה הנבחרה רעים
בגופן מפני שגזרו גזרה רעה. וחטאים בממונם. מפני שגזרו הגזרה בשביל
ממון. ומנין שבשביל ממון. אמר רב שחדן גמירי דאין אדם חוטא ולא לו.
אמר רב חמסן גזרו על משקין ולא גזרו על קנה רובין שמום שנגזרה גזרת
פרוהנישן נתרבו הכלי משחית והכיסין מאחורים לעולם מלאין. כחדא
הבקבוק ובתניינא קנה רובה ואין לך יומא דלא קטלית חבריה חבריה.
אמר רב דנא דרא דפרוהנישן נמשלת לישמעאל דכתיב ביה והוא יחי' פרא
אדם וכתוב ביה ויהי רובה קשת: מתני'

חביתא חדא בתרי מחלקתא. חומר ר"ט
 דהמחלקא תתא היתה גדולה ושל עילאה
 דעיקר הוה היין
 ובהקישואין לא הוה ליה
 פורק :
 וחוא צאד. פסוק הוא
 צליז וולת קדוש איני
 בהפסוק והפיטון הוסיפו
 שהצין טעם הפסוק
 והוסיף מלת קדוש כלוי
 אס אין לו חצר ושתה
 ביחיד ג"כ קדוש יאמרו
 לו :
 פסקה

ומערת. אבל חסידים האחרונים נמנו וגמרו שאין תקנה לגניזה אלא גזונית
מיד בבטניהם: רב שכרן עבד חכמתא חדא בתרי מחלקתא תתאה מלאה
יין ועלאה קישואין כבושין. רב יינא אפה לחמא ביין. רב שתיין עירב היין
בחלבא והחזיקן בכבוקי חלב ושתה בפרהסיא וסבורין כולא עלמא דשותה
חלב. אמרי ליה תלמידיו רבינו מה ראית למעבד הכי. אמר להו מקרא כתיב
שתיית ייני עם חלבי: אמר רב גרגרן עכשיו בזמן פרוהכישן יזהר אינש דלא
ישתה בלחודותי אלא בחברותא דכתיב שתו ושכרו דודים. רב כדא אמר
הא לא צריך לקרא סברא היא כיון דזיק לברכתא מפני שכל המשקין עכשיו
בחזקת סכנה הן. לא ישתה בלחודותי שנאמר והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו
אותה ויעש קדוש. כיון דלית ליה מי שישבנו לחיים טובים ולשלום יתי'
לקדוש: יתבי רב שתיין ורב שכרן ומצדקי עליהן את הדין. אמרו לא נגזרה
פרוהכישן אלא משום דהשתא עקבא דמשיחא דתניא בעקבא דמשיחא הגפן
תתן פריה והיין כיוקר. מסייע להו לרב כדא ורב יינא דאמרי תרווייהו
דגזרתא על יינא משום עקבא דמשיחא שנאמר סוד ד' ליראיו. סוד בג' יין:

דריש

ידרך ענבים, כשעשין יין דורכים הענבים כונו פסקה נשיקה. ולעפ"י שרצים נושקין לנל פורה דרכתי לנדי: לזמור בשבחין. לאו פסוק לא נושקין צפנים. ודו"ק:

הוא לנל כתני קודש הן:

הני

פסקה היושר. מפני דריש רב חמרא מנין שעשיית

שכולס עונבים על חוק יין מצוה שנאמר ובו תדבק וכי אפשר וכו' אלא הדבק פרוהנישן:

ונרכתא

במעשיו מה הוא עביד יין אף אתה עביד יין. ומנלן דהוא עביד יין שנאמר ידרך ענבים במשפט אל תקרי ענבים אלא ענבים. ומי שותן. הצדיקים לעתיד לבא דתניא לעתיד לבא צדיקים יושבין ועטרתיהן בראשיהן ונחנין מזיו השכינה. מאי זיו השכינה הוי אומר זה היין דכתיב ביה המשמח אלקים ואנשים. וזהו ששנינו יין המשומר: ואמר רב חמרא מיום שנגזרה על היין פסקה השמחה שנאמר ויין ישמח לבב אנוש. בזמן דאית יין אית שמחה לית יין לית שמחה.

אמר רב ינא מיום שנגזרה על היין פסקה הרנה שנאמר כגבור מתרוגגין מיין. בזמן דאית יין אית רנה לית יין לית רנה: אמר רב חביתא מיום שנגזרה על השכר פסקה נגינה שנאמר ונגינות שותי שכר בזמן דאית שכר אית נגינה לית שכר לית נגינה. אמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה הזמרה שנאמר אומר בשבחין וכתיב בתריה בקידושא רבה ובחמרא טבא. ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה הגבורה שנאמר גבורים לשתות יין. אם אין יין אין גבורה. ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה ידידות שנאמר כי טובים דודיך מיין אם יש יין יש ידידות אם אין יין אין ידידות. ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה נשיקה שנאמר ישקני מנשיקות פיהו וכתיב בתריה כי טובים דודיך מיין. ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה היושר שנאמר נזכירה דודיך מיין וכתיב בתריה

מישרים

ונרכתא היל. שדרך יעקב ליהודה: בשעת הני שכרא דפרוהנישן שרי צפסח או לאו. הגזרה. הכלילות עינים קללה שאלה ותינוא תיפק לה ונרכת על ציעור חמין. ונושקה רעועה. ושלל

בשעת הגזרה צרכה שאלה משנחה ומנחלות: מלכזי תחתונים: חופריא דגחלין. חופרין נחלים עיווק צקרקע ושם חמימות יתירה: קרי

ציה שכר טוב. נשי"ן כי הסי"ן והסמך ותחלפין ומחלףין: רחילה

מישרים אחבוך: דריש רב סבאן רעב אינו בא לעולם אלא משום גזרת פרוהבישן. שנאמר ורב דגן ותירש. אם אין דגן אין תירוש ואם אין תירש אין דגן. רב זללן אומר מחבא. לאמותם יאמרו איה דגן ויין. תנו רבנן כל המזולזל בשתיית יין משום פרוהבישן חמשה מיני יסורין באין עליו. שנאמר למי אוי ולמי אבוי למי מדנים למי

פצעים חנם ולמי חכלילות עינים ונאמר אחריו למאחרים על היין. רב כדא רמי כתיב חכלילי עינים מיין וברכתא היא וכתיב למי אוי למי אבוי וכו' ולמי חכלילות עינים וקללתא היא הא כיצד. לא קשי' כאן בשעת הגזרה ובאן שלא בשעת הגזרה: אמר רב שכרן כל הדמין אסירי בר מדם דגים ומדם ענבים. אמר רב כבסן דם ענבים שרי אף לכיבוס מאני. שנאמר כבס ביין לבשו וכבס ענבים סותו: ההוא גברא דהוה לית חביתא ינא. אתא שכנתו ולחש ליה חיש שפוך יינך החוצה כי ממוני פרוהבישן רהיטין ובאין אצלך. ולא הוה ליה בכדי שיעשה. שקיל לגלימיה ושריין תוך החביות. אדחכי אתו תחופשין ואשכחי תחביתא ינא וגלימיה בתוכה. אמרי ליה מאי האי. אמר להו אנא עבידי ינא לכיבוס מאני. שבקוהו ופטרוהו: אבעי להו. הני שכרא דפרוהבישן שרי בפסחא אי לאו. מי אמרינן כיון דדמיא במעמא למיא שרי. או לאו הואיל דשמה שכרא עליהו אסורא. תיקו: בעי מינה רב דנא מרב כדא. הני אינשי חופריא דגחלין דשכיחי תדיר בשתיית שכר מאי מצלי. אמר ליה הכי שמעינן מראש שכרי אפרים דמצלי ותן שכר טוב. קרי ביה שכר טוב:

הדרן עלך פרק מותר במקח וממכר

מתני'

רחילה. שרוחלים ציונות החמה צים אנשים היבשים אין להם חלק לעה"ב. תיזח
ונשים צחורים וצחולות יחדיו. זה אינו צכל אחלי אין להם חלק לעה"ב והא אחרין
הארצות רק צלמיריקא שהינשים ינשים מלגז
לצד: שודדין. ונש' **מתני': אין בין ארצות** ולא מלגזי ורחמנא ליצא
נמורא הלדאפ"ס צלע"ז: **הברית לשאר ארצות** נעי. וי"ל דענדי ינשים
ענדו מזירין. צעלי הקונג: **אלא שכרות בלבד:** מלגזי לאחרים כדדרשין
רס: לא לענמן. כדתני' ינזר אין כתיב כאן אלא
צפרק ראשון: ינשין. **גמ': ותו ליכא והא איכא** יזיר ונשנוע לאחרים:
אילו האנשים הנוחזקין **רחיצה. תנא ושייר.** כתיב
חק פרוהבישן: אין להם **מאי שייר דהאי שייר.** שייר
חלק לעה"ב. מפני שודדין. אי נמי רחיצה ושודדין בכולי עלמא
שגורמין חמס ושד **איכא אף אם לא דמיא לאמיריקא אבל איכא.**
ורליחות כלהלן: **אבל בשכרות עולה על כל הארצות שבועולם.**
אף דאין לך בית באמיריקא בלי י"ש יין ושכר.
ולא עוד שבכל הארצות שותין יינא טבא ובארצות הברית שותין יינא סרוחה
כדכתיב וסרוחים על ערשותם. ושותין י"ש מרעלת כדכתיב השקיתני יין
תרעלה. וכתיב את קובעת כוס התרעלה שתית מצית: תניא אמר רב חמסן
גזרו על משקין ולא גזרו על קני רובין. מאי קרא. אמר קרא וגם אני נתתי
לכם חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם. מתרגמינן ועבדו מזירין דלא
תקנן ונימוסין דלא אתקימתון בחון. עבדו מזירין לכולם אבל לא לעצמן. מאי
קרא. אמר קרא מיון ושכר יזיר ינזר לא כתיב כאן אלא יזיר. מכאן שכל
הנזירים מזירין לאחרים ואינן מזירין את עצמם. ותניא נמי הכי. כל
היבשין יבשין מלכר ולא מלגזי. תנו רבנן היבשים אילו האנשים שהחיה
יחזקאל מעצמות היבשות בהבקעה כיון דעצמותיהן וגופיהן היו יבשים
לפיכך נפח בחון אף נשמות יבשות ונשאר יבשים עד היום הזה. איני
והתניא היבשין יבשין מלכר ולא מלגזי. אין הכא נמי שנשאר יבשין
מלכר: אמר רב שתיין היבשים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר
יבש כחרס כוחי מה חרס אין לו חלק לעולם הבא אף יבש אין לו חלק
לעה"ב. ואמר רב שתיין יבש מצוה לשכור עצמותיו דאתיא גזרה שוה
כתיב

אף יבש נשכר. ומוכח שנוצח לשכור עצמותיו: **כתיב** הכל יבש כחרס וכתיב חרס
יורו משפטיך ליעקב. פי' יורו מלשון יורה הנשכר. ואל"ת אחלי מיייתי הג"ש מווקוס
צחק: שאלו ידכס. הענדי **חוקה** ולא מיייתי מינה דכתיב וציה. דכתיב כחרס
אפ' צלע"ז: תפארת **כתיב הכא יבש כחרס וכתיב** הנשכר יבש. אלמא
עטא. חלק עם עין **התם כחרס הנשכר: מה** חרס ויבש סמוכים וגמי
מתחלפות מופני שהן **חרס נשכר אף יבש נשכר.** הדדי נינהו. וי"ל דהאי
ומואל אחת אהח"ע: **דרש רב שכרן יבש מותר** יבש קאי על חזיר ולא על
לקרעו כדג ומלגזי בעם הארץ. **מאי מלגזי כדתניא היבשים יבשים רק מלכר אבל**
מלגזי הן רטובים. ומנלן שיבש עם הארץ. אתיא **גזרה שוה נאמר כאן עם הארץ ונאמר להלן יבשה**
הארץ. ארץ ארץ לג"ש: ואמר רב שכרן יבש ראוי להשליכו לבהמה דכתיב
כחציר יבש כשם שחציר משליכין לבהמה כך יבש. תניא גזרו על י"ש
יין ושכר ולא גזרו על קני רובין. תניא נמי הכי קני רובין מותרין לכל אדם
ואפילו לחרש שומע וקמן ואפילו לישראל שנאמר יורו משפטיך ליעקב:
אמר רב חמסן מיום שנגזרה גזרת פרוהבישן נתרבו הגנבין החמסין והשודדין
שודדי יום ושודדי לילה. ואין לך יום שלא ישמע מחמס ושוד. ואם יתארך
הגזרה יתהפכו כל עמא דארצות הברית לרוצחין ושודדין כדכתיב ותמלא
הארץ חמס. ואין לך יום שאין קללתא מרובה מחברתא: אמר מר. מיום
שנגזרה גזרת פרוהבישן נתרבו הגנבין והחמסין והשודדין. מאי שודדין
אמר רב טראמפאי אילו הנכנסין בעצם היום בחנות או באפים ויושימו קני
רובין מול פניהם ואומרים שאו ידיכם. חובשין את האנשים ומזריקין כיסיהן
וגוזרין עליהן לבל יתריעו. ונמלטין באטא הממתנת עליהן ומקיימין
הפסוק התעיף עיניך בו ואיננו. וכד אשכחי אח"כ להאטא מתחזיה
דגנובא הוחי. ואית שודדין דאית להון אטא שלהן. כדרכ שודדאי דאמר
רב שודדאי לדידי אית תרי אטאין חדא פשוטא לכולה יומין וחד
שופרא לשבתא. אמרי ליה מאי קרא. אמר להו תפארת עטה ליום המנוחה:
גופא

רז בוראי. כשנו כן הוא מלשון נור ועס והמוסיף מוסיפין לו. אומר ר"ט דאנשי
הארץ: כסיל שוגה באולתו. היינו המחזיר חז"ל מחזירין לשתות מזה פעמים בכל יום
גרושתו: קורדייקוס. גופא. מאי שייר דהאי שייר. ואלע"ג דפליגי רנן להלן
מחלה הנלה משהיה יותר. שייר שודדין. מתיב רב. נפרקין חס לריך כלל
מכשיעור: ניכחז ליה. גרשאי אמאי לא קחשיב. לנך על י"ג בשעת
צקמיע: ישר והפוך. דשייר גרושין. דתניא אין לך. פרוהבישן מוסיף צולע
ככלב שב על קאו על קאו. גרושין בכל הארצות טובא. נרך אלל הלכה כח"ד
ואתי חיורא. כל"י חס. שרירך לנך:
גרושתו היתה סמוקא. כבארצות הברית. תנא
יחזיר נתר חיורא וכן. גרושין לא קחשיב משום
להפך:

מתני' כנגד שלוש. דרובן מחזירין גרושתן. מתיב רב בוראי מכדי מחזיר
תפילת. תפילת י"ח שלוש. גרושתו מצוה היא וקימא לן אנשי ארצות הברית
פעמים י"ח נ"ד: פלגא. פטורין מן המצות. אמר ליה רב חשדא ממאי
על פלגא. כדתנן כשרה. דמצוה להחזיר גרושתו מאי קרא. אמר ליה רב
לחלוקין. אלל לשליש. בוראי קרא לא ידענא. אמר ליה אנא ידענא. דכתיב
ולרציע לא שמוענו: ככלב שב על קאו כסיל שוגה באולתו. ואמר רב
נכל. כלי להחזיק יין: גרשאי מפני מה נתרבו הגיטין במדינת אמיריקא
לעשות. מפני שכולן אחותן קורדייקוס. ותנן מי שאחזו
קורדייקוס אומר כתבו גט לאשתי. מאי תקנתיה.
ניכתוב ליה ג' פעמים ישר והפוך ככלב שב על קאו דמעלי ליה. ואי לא
ניכתוב ליה אזל סומקא ואתי חיורא אזל חיורא ואתי סומקא:

מתני': חייב אדם להרגיל את עצמו ובני ביתו לשתות יין חמישים
וארבעה פעמים בכל יום. כנגד שלשה תפלות שאנו מתפללים
בכל יום. והמוסיף מוסיפין לו:

גמ': תנו רבנן מי דלא מסתייא ליה לזבין חמרא טבא ממדינות הים.
ימוזג אלקהל בעסים או מי דכש פלגא על פלגא וישתה ויצא ידי
חובתו. אמר רב שתיין אנא שתית אלקהל חייה ולהט נורא כתנורא של
עכנאי. ואמר רב שתיין מאי דכתיב עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד
ועת רקוד. עת לבכות בשעה שהנבל ריק. ועת לשחוק בשעה שהנבל
מלא. עת ספוד בשעה שהנבל ריק ועת רקוד בשעה שהנבל מלא.

רב

לעשות לחיים. כל"י לשתות יין וכן מדגרים. ומנין שיעקב שיה' ויעקב נתן
בני העליה עשה לחיים: וינא לו יין וישת. לעשו. תימאל. דמהא חיי ראי' דיעקב שיה
יעקב הניא לו יין צעת. אלל עשו שיה. ואל"ה
שזרכו: סתרי תורה. רב כדא אומר עת לבכות. מהא דהלעיטני נא וין
דהאי עונדא נסימרא. בשעת פרוהבישן ועת לשחוק. האלוס. ג"כ עשו אומר
הוא: הדיוט קופץ. שלא בשעת פרוהבישן. עת. ולא יעקב. וי"ל דיעקב
נראש. י"ג הדיוט כל"י. ספוד בשעת פרוהבישן ועת. נאל האלוס האלוס
י"ג רפה: רקוד שלא בשעת פרוהבישן: לעצמו וכשעשו אלל נתן
דתניא. אמר רב שתיין מאי דכתיב. גס לו: ועי"ל שעשו ג"כ
כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו. היה בן יעקב וכן בנו של
ושמרו לעשות. מאי ושמרו לעשות. לעשות לחיים. אנהס כיעקב. ולין
ומנין שאברהם בעצמו שתה יין. שנאמר ומלכי צדק. נפקא מינה:
ההיא

מלך שלם הוציא לו לחם ויין. אם לא הוזה שתה לא הוזה הוציא לו. ומנין
שיצחק שתה יין שנאמר ויבא לו יין וישת. ומנין שיעקב שתה יין שנאמר
ויעקב נתן לעשו וכו' ויאכל וישת. מתקיף לה מר יבשן ממאי דהאי וישת
משמע יין דילמא מים. אלא אמר לך רב שתיין מהכא. כתיב הלעיטני נא
מן האדם האדם ואין אדום אלא יין דכתיב אל תרא יין כי יתאדם. ומנין
שהשכמים שתו יין דכתיב וישתו וישכרו עמו: ואמר רב שתיין לא נברא
האדם אלא לשתות יין. דתנן כי לכך נוצרת. לכך בגימטריא יין: ואמר
רב שתיין לעתיד לבוא כשהצדיקים יושבין ונהנין מסעודה של לויתן ישתו
גם י"ש יין ושכר. ואעפ"י שאין ראיה לדבר זכר לדבר איכא. דהאי
ספינתא ברבריה דמתקרי לויתן קימא לן דשותין בה י"ש יין ושכר: אמר
רב חמרא שמיץ לי מבי אבוהי דבר סתרי תורה. מים שאל חלב נתנה. מים
בג' תשעים. הוא שאל י"ש חזק בן תשעים מדרגות. חלב נתנה. היא נתנה
לו י"ש פשוט בן ארבעים מדרגות כמספר חלב. ומתוך הי"ש
פשוט נדרם ויישן. ומינה ידעה די"ש פשוט יפה לשינה
דקימא לן הדיוט קופץ בראש. אי הכי לימא דלא כתנאי.
דתניא

דתינא. לעיל פרק ג': דהאי חלז שנתה. התיא חתתא. חומר ר"ט דהתיא עובדא
יעל לסיסרא: ותנא חלזי נללט. נשעת הוה לא נשעת פרוהבישן דחילו נשעת
פרוהבישן הולכים נללט
ומדנרים נלחש כדתינא
להלן: שהניח ידוהי
הכה חותה: נביטה
חזו נשרה בין שתי
לנצעות ודחק כונו נצנת
זה נקרא נביטה.
קנייפ"א נלע"ז:
מתני' ומרכין על היין.
נשעת פרוהבישן משתעי:
בין לקדוש וכו'. יין
סקרונטל שהיה מותרת
וולד היומא: דשותין
נחשלי. נכולו יונין
דשתא:
ינשים
יהבו ליה: למחר אייתיננהו לבית דינא ואחיות פצעות ירוקות
על ארכוביה וזרועתיה. אמר ליה הדיין איך עברת על תקעת כפך אמר ליה
מפני דהות שכורה. אמרה היא העבודה דאנא לא שתית אלא מבילתי פת
בי"ש ואכלתי. אמר בעלה אף אני לא הכיתיה אלא צביטיה. ואם הטבלה
איני שתיה. צביטא לאו הכאה:

מתני': מברכין על היין בורא פרי הגפן ועל י"ש ושכר וליקר וכל שארי
מיני משקין חריפין מברכין שהכול. רב שכון אומר בשעת
פרוהבישן אין מברכין כלל על שום משקה חריפתא:

גמ': מאי טעמא דרב שכון אמר קרא ובוצע ברך נאין ד'. ות"ק סבר הואיל
שהשתיה מותרת וכולי עמא שותין איני משום בוצע ברך וחייבת
בברכה. ביין לקדוש ולהבדלה ור' כוסות בפסח כולי עלמא לא פליגי דחייבת
בברכה. כי פליגי בשותין בחשאי ת"ק סבר כיון דהשתיה מותרת חייבת
בברכה. ורב שכון סבר הואיל דשותין כגנבה איתא משום בוצע ברך ופטורה
מברכה

ינשים. חילו הושתקין גזרת פרוהבישן צרעת על ראשו. ות"ת הו' גופא קשיא.
כדתינא לעיל: מונשין. שתי מלות מורכבות. דהרי שר הונשקיס ראה נחלוס עננים
הירח נקראת נלע"ז מון:
ספיקאיזי. ג"כ שתי
מלות מורכבות. ספיק
נלשון לעז דבר. חזי
נלשון לעז נכחת: נוטל.
ג"כ שתי מלות מורכבות.
נוט נלשון לעז מנעל
והעושין מושקין צית
השלחין כדתין חייטין
הי"ש נמנעליהן הגדולים
והרחנים שכן עשוין מונשי
ומונשין עד הירך: נרעת
על ראשו. פרחא נלע"ז:
והיא כפורחת. חתיף
פרחת פרתה. לג"ש:
ח"ת הלומי אלא הלומי.
ה"ל ותי"ת מותחלפות
שכן מונולא חתה חתה"ע:
נכתבה. שרחה תיבה
פרוהבישן: פרות הנשן.
שמות הן: אשכנזים.
גרמניא: ט' קבין י"ג
נטלה חויריקא. נעת
פרוהבישן:

מתני'

מברכה: איקלע רב כדא
באתרא דרב יינא אמר ליה
לימא לן מר מילתא מעליתא.
אמר ליה הכי אמר רב שרפן
יבושו כל היבשים. אמר ליה
שפיר קאמרת אף אנא ליימ
להיבשין: תנו רבנן הני
אינשי דעבדין י"ש דוכרין
בלחש והולכין בנחת ועבדין לא לאור החמה ולא
לאור האילקטרון ולא לאור הנר אלא לאור הלבנה
ולפיכך קורין להי"ש מונשיין. רב שכון קרי ליה
ספיקאיזי. רב חמרא קרי ליה בוטלג: ואמר רב
חמרא הרואה ענבים בחלוס סמן רע לו. מראין לו
שיהי' צרעת על ראשו שנאמר והיא כפורחת עלתה
נצה הבשילו אשכלתיה ענבים וכתוב צרעת פרחת
היא בקרחתו או בגנחתו. אבל הרואה יין בחלוס
יצפה לעמרת גאות דכתיב עמרת גאות שכרי אפרים
אשר על ראש גיא שמנים הלומי יין אל תקרי הלומי
יין אלא הלומי יין: ואמר רב חמרא הרואה פרוהבישן
בחלוס יצפה למעודת בשר שמנה והני מילי בכתבה.
אמרי ליה מה טעמך אמר להו אל תקרי פרוהבישן
אלא פרות הבשן: אמר רב חביתא עשרה קבין
שכר ירדה לעולם תשעה קבין נמלו האשכנזים ואחד על כל העולם. עשרה
קבין י"ש ירדו לעולם תשעה קבין נמלה עמיריקא ואחד על כל העולם כולו.
עשרה קבין זהב ירדו לעולם תשעה קבין נמלה אמיריקא ואחת על כל העולם
כולו. עשרה קבין פוליטיקום ירדה לעולם תשעה קבין נמלה אמיריקא
ואחד על כל העולם כולו. עשרה קבין משוגעת ירדה לעולם תשעה קבין
נמלה אמיריקא ואחד על כל העולם כולו:

הדרן עלך פרק אין בין

מתני'

מתני' לנרך על הרעה. על משקה רעה : תפלת שאל. תימא. בשנת ויו"ט הותרו רק על הטובה. כגון משקה הצלה ומודינת הים : יין ענבים חבל י"ט ושכר לא הותרו חוץ בשנת גזרת שמונה עשרה. ויו"ט. וליכא משום תפלת היינו גזרת פרוהבישן שנתקקה בסעיף שמונה עשר. אונדונט י"ח בלע"ז : כרס שכן. לעיל פרק רביעי : בשנת ויו"ט הותרה היין וכו'. והו' דתקן יין סקרמנטל : ויין

מתני' : חייב אדם לברך שאל. וי"ל דלא פליג : על הרעה כשם שמברך על הטובה. ויתפלל תפלת שמנה עשרה שלוש פעמים בכל יום. ואחר כל תפלה יאמר יהי רצון שבזכות תפלת שמנה עשרה יבטל גזרת שמנה עשרה :

גמ' : נימא מתניתין דלא כרב שכן דאי כרב שכן הא אמר בשעת פרוהבישן אין מברכין כלל על שום משקה חריפתא. אפילו תימא כרב שכן. ורב שכן מעמא אחרינא אית ליה משום בוצע ברך. ותנא דידן לית ליה משום בוצע ברך : אמר רב חביתא כל היינים מותרין חוץ מיין נסך. מאי יין נסך. אמר רב כדא אילו יין שהממשלה גוזלת מהסוחרים ביבשה ומהספינות בים ושופכין אותם בים או במדבר. ואמר רב כדא ממשלת אמיריקא אכזרי היא מפני ששופכת יינא טבא במדברא. מאי קרא. אמר קרא בת עמי לאכזר כייענים במדבר. אל תקרי כייענים אלא כיינים במדבר : ואמר רב כדא ממשלת אמיריקא שופכת דמים מפני שיוין איקרי דם שנאמר כבס ביין לבושו וכדם ענבים סותו : ויתפלל תפלת שמונה עשרה ג' פעמים בכל יום : אמר רב יינא בשבת וי"ט אין צריך להתפלל תפלת שמונה עשרה מפני שבשבת ויו"ט הותרה היין לקידוש ולהברלה. וא"כ יהי' תפלתו תפלת שוא : חוץ מיין נסך : אמר רב בוראי השתא בזמן הזה אין יין נסך. דהוה עובדא בתרי סוחרין חד זקן וחד צעיר עבידי מסחר בהדיהו. אמר הצעיר להזקן נזיל ונישתי יין להצלחה בהחנות מעבר לרחוב. אמר ליה הזקן והלוא בעל החנות נכרי הוא והיין שלו יין נסך. אמר ליה אף על פי כן נזיל ומובטחני שאין היין שלו נסך. ואם יהי' יין נסך לא נשתי. נכנסו. אמר הצעיר להחנוני הב

ויין מלכות רב. אלמא רב מלך ויין גבי הדדי ענוש יענש. פי' נקודם לאו נדיני שמים נינהו : וינא מלך והמן לשתות. ומשתיה תליה עכ"ל. ותימא אומאי לא יענשו נדיני זאת נלל הישועה : שמים דהא קימ"ל שדינא ענוש יענש. לאו נדיני חב לן יינא טבא. אמר החנוני שמים תליה : חלב למאי. גזרת פרוהבישן לאו חנם : כדרך שתיין. לעיל בשילהי פרק ג' : בעינא נסך. אמר ליה החנוני דרשות כדתקן הו' זהירין נתי בל מיני יין אית בחנותי אבל דרשות וכו' : ודו"ק : טומאה יין נסך ליתא. אמר הצעיר

להזקן האם לא אמרתי לך שבחנות זו ליתא יין נסך : אמר רב שכן. רב מלך ויין חד הוא שנאמר ויין מלכות רב. ואמר רב שכן אין ישועה באה לישראל אלא על ידי שתיית יין שנאמר ויבא המלך והמן לשתות. רב שתיין אמר אין ישועה באה לישראל אלא ע"י שתיית תרי זימנין שנאמר והמלך והמן ישבו לשתות ונאמר ויבא המלך והמן לשתות : אמר רב חמרא לעתיד לבוא יבטל גזרת פרוהבישן שנאמר ושבתי את שבות ישראל וכו' ונמעו כרמים ושתו את יינם : ואמר רב חמרא מאי דכתיב ויין ענושים ישתו. צפה עמוס ברוח קדשו באחרית הימים שעתידין לגזור גזרת פרוהבישן. ניבא ואמר ויין ענושים ישתו. ומפני מה נקראין יין ענושים מפני שכל השותה אותן ענוש יענש : ואמר רב חמרא לעתיד לבוא שקלינן יינא חנם. שנאמר ואשר אין לו כסף לכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב. הניחא יין. חלב למאי. כדרך שתיין דתניא רב שתיין עירב יין בחלב ושתה משום דכתיב שתיתי ייני עם חלבי : ואמר רב חמרא לעתיד לבוא ישתו היבשים בעל כרחן. שנאמר ותשקו את הנזירים יין. מי המה הנזירים הוי אומר אילו היבשים. ההוא הגמונא דפרוהבישן אשכח לרב שתיין דהוה קאי ומוריק בקבוק יין שרף לתוך גרונו. אמר ליה ולא שמי' לך דאסירי בשתיית. אמר ליה לאו כהן אנא ושרי לי. אמר ליה מינה לך הא. אמר ליה קרא כתיב. ויין לא ישתו כל כהן. א"ל א"כ גם אנא לאו כהן הב לי לטעום. יהיב ליה :

אתמר

נתי מרת. נתי וסקין: מרשלות. רשיות. מומאה הותרה בלזור. פי' הקונדס תנא לייסענס בלע"ז: טומאה הותרה בלזור. קרי לפרוהבישן טומאה וכו'. תינא. לוחי תנא קרי לגזרת פרוהבישן טומאה כי חוק פרוהבישן נרעת היא וטומא טומא יקרא: הלי גלל. שומר על חוק יינא: צויתא דנורא. יין שרף לנן כל' דמתחזי לשומר שהספינה נוולת יין שרף לפיכך טונע את הספינה: עלמא תתא. עולם התחתון: לונטערוועלט בלע"ז: ויתני

אתמר מפני מה לא החזיקו עמא דארצות הברית חק פרוהבישן. מפני שגזרו על כולן על י"ש יין ושכר. ואם גזרו על חדא הוהין מסתפקין בתרתי אידך. ואפילו אם גזרו על תרתי הוהין מסתפקין בחדא אידך. אבל הני קונגרסאי מפשאי גזרו על כולן והצבור אינן יכולין לעמד בהן וקימא לן מומאה הותרה בצבור. והיינו דאמר מר תפסת מרובה לא תפסת. תפסת מועט תפסת: אמר רב בומלגאי מקדמא דגזרתא מלכותא דאמיריקא הוה מתכנסא אלפי מיליונין סלעין בשתא מכעלי בתי מרוח מההרשאות דיהבו להון למכר י"ש יין ושכר. וכספא נתרבו כל שתא באוצר דמלכותא. ועמא דאמיריקא הוהין חיינ ובריאין ובעינין מאירין. ולא נשתמע פרין וצוחה ברחובותינו. ועכשיו כספא מאוצר דמלכותא מתחלקת להמונין להגמונין לשוטרין לחופשין לשומרין. שומרי חופי ימא שומרי הגבולין גבולי קנדה ומקסיקא וכו' והני שומרין קמלין כל יומא אינשי זכאין. וטובעין ספינות דמתחזי להון שמוענין י"ש בגבהון: אמר רב ספיקיו אשתעו לי נחותי ימא האי גלא דמטבע לספינתא מתחזי כי צוציתא דנורא חיוורתא ברישא: ואמר רב ספיקיו מקדמא דגזרתא הוה לן חד עלמא. ועכשיו תרי עלמין עלמא עילאה ועלמא תתאה: דרש רב בומלג. ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך כלל. ביין ובשכר פרט. ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל. אין בכלל אלא מה שבפרט. מה הפרט מפורש יין ושכר. אף כל אשר תאוה נפשך ואשר תשאלך נפשך יהיו יין ושכר. ונתתה הכסף בגללן:

מתני'

מתני' סמוך לגבולות. כמו קנדל ומקסיקא. וכך היה מונה אחת. נראה דתנא דידן גרים וכו': שבע זימנין. ג' מפרש טעמא: וכך היה שותה תחת וכך היה מונה דל"כ ושורין ככר צ"ע. ועוברין הגבול וככר צידס והשומרין אינם יודעים שספוג י"ע. גמ' שבע על חטאתיכם. על החטאות שגזרו פרוהבישן קודם שחו פעם אחת צ' פעמים ציוס ישתו עכשיו שבע פעמים: שבע ציוס הללתיך. כי השתה ונצרך ונתן הלל ושנת להנורא: נרכת מעין חתום. אשר לא חנה: ועל כל אחת ואחת ונצרך שבע נרכות. נרכת כשולין: טעמא דרש כדא עדיף. דו"ט שתיית עדיפין מל"ו: שנוכרסין

מתני': מאי טעמא דשבע. אמר רב דנא משום דהני אינשי דשותין בשעת פרוהבישן צדיקין הן. וכתביב שבע יפול צדיק וקם. רב ברזא אמר מהכא דכתיב ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם. רב מגופא אמר מהכא דכתיב שבע ביום הללתיך. רב כדא אמר מהכא. דכתיב והחזיקו שבע נשים באיש אחד. ועל כל אחת ואחת מברך ברכת מעין חתום. רב יינא אמר משום דכתיב וכך היה מונה אחת וכו' עד אחת ושבע: רב חתנא אמר כנגד שבע ברכות דנשואין: אמר רב שכרן נהירי לי טעמא דרב יינא יותר מכולהון. דאע"ג דמנה רק עד שבע אבל השתיות המצרפות מגיעין תלתין ושיתא. כיצד היה מונה אחת אחת אחת תלתא. אחת ושנים תלתא. אחת ושלוש ארבע אחת וארבע חמשה. אחת וחמש שיתא. אחת ושש שבע. אחת ושבע תמניא. הרי תלתין ושיתא כמנין שתי פעמים ח"י. חיי עוה"ז וחיי עוה"ב. רב שתיין אומר לי נהירי טעמא דרב כדא דעדיף מכולהון. והחזיקו שבע נשים באיש אחד. ועל כל אחת ואחת מברך שבע ברכות. נמצא בכולהון מ"ט ברכות. אמרי דבי רב סלונאי מסתברא דטעמא דרב כדא עדיף: אמר רב שתיין מיום שנגזרה פרוהבישן תקעתי דירתי סמוך לגבול קנדא ואיני יודע ומרגיש כלל מתגזרת: דרש רב חמרא מאי דכתיב משא

שמוכרחין לדבר בלשון וצדמונה. כדתיא. כאנשי יבש גלעד. ותימול והלא חתין הנרי
צפרקין דלעיל ר' שרן קרי לא ספיקאזי: אין גלעד וק"ל הנרי זה יין שרף כדתין
כחושבנא דדין. לילה גנ' הנרי איני חלל שרף
היין. ליל גנ' יין: אל משא דומה. אלי קורא משעיר
תקרי פסל חלל פלסל. שומר מה מלילה שומר מה
לעפ"י שכותבין פלסל. מליל. דומה זו גזרת פרוהבי-
צין ולא בסמוך לך תנא. שן שמוכרחין לדבר בלשון
דין ליטלי הוא ואינו. ובדממה. קורא משעיר. זה
מזחין צין אין לסין: הקונגרם משום דשעירים
פלסל בלע"ז צקצוק. ירקדו שם. ואין שומר אלא
זכוכית: פסל ממש. רב שומר ישראל. ואין לילה אלא
יין חתין צין ללל תקרי. היין. ואין ליל אלא יין.
כי פסל בלע"ז היא. דחושבנא דדין כחושבנא
תענוג. משום שחולקין דדין. אמר שומר ישראל. אתא בקר. יבא גאולה
מטעמים שמונות: לצדיקים העמלים בעד כל שתיה ושתיה. וגם לילה
לרצ. יהי' להרשעים היבשים כאנשי יבש גלעד: ועוד
דריש רב חמרא. מאי דכתיב יבשו כל עובדי פסל. אל תקרי פסל אלא פלסל.
כיון דלית י"ש יין ושכר אינן צריכין לבקבוקי זכוכית. מה יעשו עכשיו אלו
העובדין בבתי פקטוראות מכלי זכוכית. יחזרו על הפתחים לבקש נדבות
ויבשו ויכלמו. רב יינא אמר פסל ממש. והכי קאמר. יבשו כל עובדי חביתות.
כיון דלית י"ש יין ושכר אינן צריכין לחביתות. והעובדין חביתות יחזרו על
הפתחים לקבץ נדבות ויכלמו. ורב חמרא אמאי לא אמר כרב יינא
פסל ממש. אמר לך חביתות נצרכין גם עכשיו בשביל דגיי מלוחים ולכיבוש
קישואין ודלועין. ורב יינא אמאי לא אמר כרב חמרא. אמר לך בקבוקי
זכוכית צריכין עכשיו ביותר כדתינא עכשיו בעת פרוהבישן אין לך אדם
בלא בקבוק בכיס אחוריים: בין למר ובין למר דאמרי שעכשיו יחזרו על
הפתחים לקבל נדבות. כיון דצריכין גם עכשיו לחביתות ולבקבוקי זכוכית.
וקשיא אתרוייהו. קשיא: אמר רב שתיין בשבת יותר כל אדם לשתות יותר
מכל יומי דשבוע משום דמלת שבת ר"ת הוא. שתיה בשבת תענוג. וכן הלכה:
תנן

לרצ יינא. לעיל צפרקין: מתני' הסלונים. כן גנ' יין. ול"ת התם נאמר ויניס צמורה
גנ' מפ': צהדר לפני ולפנים. צהדר תשתה. מים ולא יין. וי"ל דמיס ג"כ
אחוריים: שהשומר ירא. ושמעונו יין שרף כדתין
משום עינא צינא: תנן אם אתה עושה כן אשריך
גמ' סרבים וסלונים. ומוב לך. כן בגימטריא יין.
יחזקאל צ' ו': יסבו. אם תשתה יין אשריך ומוב
לאחור. צהדר אחוריים: לך. אשריך בעה"ז ומוב לך
סרבים. תרגום מילון. לעה"ב. מסייע ליה לרב יינא
סירוב: סלון מואיר. דאמר טעם לשתיית שבוע
וקון מכליץ פסוק. משום אחת ואחת וכו' עד
צחוקאל כ"ח כ"ד. אחת ושבע הרי כולן ל"ו
מואיר מלשון צרעת. מספר תרי וימנין ח"י חיי העה"ז וחיי העה"ב:
מלא חלל צחוקאל בלע"ז: הסלונים תקעין מסחרם צהדר לפני ולפנים.
פורה דרכתי לצדי. משמע. לא מפני שמתייראין מהשומר אלא משום
שצריך לשתות צחוקאל: שהשומר ירא לשתות בפרהסיא:
ולרעת

גמ': מאי סלונים. אמר רב שתיין בתי מרוח. ואמאי קרי להן סלונים
על דרך הכתוב סרבים וסלונים. מאי סרבים. צפה יחזקאל שבאחרית
הימים עתיד לעמוד גזרת פרוהבישן והסלונים יסבו לאחור. אמר ואתה בן
אדם אל תירא מהם. ומדבריהם כי סרבים וסלונים אותך. כלומר עוד יבקשו
ממך להקים סלונים בפומבי ולא תהי' עוד נחבא אל הכלים. תחת אשר
עכשיו סלון ממאיר וקין מכאיב יהיו סרבים להקים סלונים לעיני השמש:
אמר רב שכרן כלל גדול אמרו חכמים. כל מקום שנאמר יין איני אלא י"ש.
וי"ש זה יין שרף. ודא היא רזא דבר אנפין: ואמר רב שכרן. כשם שאמרו
מצוה לשתות בפורים בלחקת חברים כך מצוה לשתות בכל ימות השנה
ביחידות. בפורים מהו נאמר הפיל פור. ובכל ימות השנה נאמר פורה דרכתי
לבדי. ונאמר וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש. אם
תשתה התירוש בדד תהי' בטח. ואמר ר"ש לא ירדו מלאכי השרת לאברהם
אלא בשביל יין. הוא אמר כי על כן עברתם והם אמרו כן תעשה. כן בג' יין:
אמר

מסכת פרוהבישן

פרק חמישי

וירעת כשלג. הפך פרוהבישן כי היין לעקרה בשכסה. פי' ולא לעשות חזק
והחוס וירעת מוקרר כשלג: מוקה יין. פשרות: הסלון. כמו שנינו לעיל
לא פחות ווארבעין סאה:
ח"ת תרתי אלא טהרתי.

אמר רב כוסא פרוהבישן
צרעת נושנת היא ואין לה
תקנה אלא לעקרה בשרשה.
ואמר רב כוסא לא נגזרה
פרוהבישן אלא בשביל חטא

הדרן עלך חייב אדם
וסליקא לה מסכת
פרוהבישן:

לשון הרע. שנאמר והנה מרים מצורעת כשלג.
וקימא לן על שספרה לשון הרע: אמר רב מרי
עתידין צדיקים למבול במקוה יין כשלמה בשעתו.
ומנין ששלמה מכל את עצמו ביין דכתיב תרתי ביין
את בשרי אל תקרי תרתי אלא טהרתי. ואמר רב
מרי מאי דכתיב ואכיו שמר את הדבר. איזה דבר
שמר הוי אומר זה היין כמו ששנינו יין המשומר.
רב סבאן ורב שכרן הוה יתבי אהדדי וקדרשו. מינה
לן ששלמה המלך חכם הוה, משום דאמר אין טוב

לאדם תחת השמש כי אם לאכל ולשתות ולשמוח. ואין לך בעולם הזה חכמה
גדולה מזו: אמר רב שתיין עתידין צדיקים לנחול כל אחד ואחד אוצרות
מלאות יין שרף. שנאמר להנחיל אוהבי י"ש ואוצרותיהם אמלא: ואמר
רב שתיין לא נמצא כלי מחזיק ברכה לעולם אלא הסלון. שנאמר עז לעמו
יתן ויברך את עמו בשלום אל תקרי בשלום אלא בסלון:

הדרן עלך חייב אדם וסליקא לה מסכת פרוהבישן

TEL. GREENPC N° 78 5

רעוו. גרשון קיש

בעל מגיה מומחה ס"ת ונביאים

מהבר מסכת פרוהבישן

G. KISS, 70 SO. 3RD STREET, B'KLYN. N. Y.

שמוכר

צפרקין

כחושני

היין.

תקרי

אעפ"י

צין ו

דין

מנחין

פלג

זכוכי

ינא ל

כי פ

חבית

תענו

מיטע

דרי

כיון

הע

ויב

כיו

הפ

פס

קי

זכ

בל

הנ

וק

מ

